

SPRAWOZDANIA

SEMINARE
t. 38 * 2017, nr 1, ss. 189-206

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI WYŻSZEGO SEMINARIUM DUCHOWNEGO TOWARZYSTWA SALEZJAŃSKIEGO W KRAKOWIE W ROKU SEMINARYJNYM 2015/2016

1. WPROWADZENIE

Miniony rok studiów i formacji w WSDTS w Krakowie przebiegał w kontekście kilku ważnych wydarzeń z życia Kościoła: Nadzwyczajnego Jubileuszu Miłosierdzia, Światowych Dni Młodzieży w Krakowie, Jubileuszu 1050-lecia Chrztu Polski oraz uczestnictwa w II Ogólnopolskim Kongresie Młodych Konsekrowanych w Częstochowie.

2. SEMINARYJNA WSPÓLNOTA FORMACYJNA

W roku akademickim 2015/2016 dyrektorem i rektorem wspólnoty seminaryjnej WSDTS w Krakowie był ks. dr Dariusz Kozłowski. Wraz z nim radę domu tworzyli: ks. Andrzej Rolnik, wikariusz dyrektora i prorektor WSDTS ds. studiów, ks. dr Robert Bieleń (rektor kaplicy p.w. MB Wspomnienia Wiernych), ks. Rafał Burnicki (katecheta), ks. Witold Majcher (ekonom). Ponadto wspólnotę zakonno-seminaryjną współtworzyli: ks. Dariusz Porzucek (kierownik biblioteki, spowiednik), ks. Henryk Badura (spowiednik), ks. Jan Krawiec, ks. Jan Wilkołek, ks. prof. dr hab. Tadeusz Biesaga, ks. dr Józef Marszałek, ks. Dariusz Skowron (student Muzyki Kościelnej) i ko. Ludwik Jarosz. Posługę spowiednika pełnił także ks. Adam Starzyk z Dębnik. Współbraci studentów było 38, w tym dwóch koadiutorów: 12 na trzecim kursie, 7 na czwartym, 9 na piątym i 10 na kursie szóstym.

3. INAUGURACJA

Inauguracja roku akademickiego odbyła się 1 października 2015 r. w gmachu WSDTS w Krakowie. Uroczystej Mszy Świętej rozpoczynającej inaugurację przewodniczył ks. dr Tadeusz Rozmus SDB – Radca Generalny do spraw Europy Środkowo-Północnej. Kazanie wygłosił ks. Alfred Leja SDB – przełożony Inspektorii Wrocławskiej. Wśród koncelebransów byli czterej księża inspektorzy ze swoimi wikariuszami, ekonomami i sekretarzami. Formalne otwarcie nowego roku seminaryjnego odbyło się w auli seminarium, podczas którego dyrektor i rektor Dariusz Kozłowski SDB przedstawił sprawozdanie z minionego roku akademickiego i formacyjnego. W imieniu władz Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie głos zabrał Ks. Wojciech Życiński SDB, prof. UPJPII. Wykład inauguracyjny pt. Nie z tego świata, ale na tym świecie i dla tego świata – refleksja na temat życia konsekrowanego wygłosił ks. dr Maciej Sarbinowski SDB ze wspólnoty formacyjnej w Łądzie nad Wartą. Podjął w nim problematykę relacji pomiędzy salezjaninem a światem. Ostatnim punktem uroczystości było przemówienie ks. Rady dr. Tadeusza Rozmusa oraz odśpiewanie akademickiego Gaudeamus igitur! pod dyktando pana Andrzeja Korzeniowskiego, profesora Akademii Muzycznej z Krakowa. Dzień inauguracji zakończył się tradycyjną już pielgrzymką współbraci trzeciego roku (pierwszego roku teologii) do klasztoru ss. Karmelitanek Bosych przy ul. Kopernika, która łączy się z obietnicą uczynioną siostronom po nieodebraniu Łosiówki w okresie II wojny światowej wyproszonej za wstawiennictwem św. Teresy od Dzieciątka Jezus.

4. WSPÓŁPRACA Z UPJPII W KRAKOWIE

Od ponad czterech lat WSDTS realizuje ścisłą współpracę z Wydziałem Teologicznym Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie. W roku sprawozdawczym czterech salezjanów było etatowymi pracownikami dydaktycznymi i naukowymi Uniwersytetu PJPiI: ks. dr hab. Wojciech Życiński, prof. UPJPII; ks. dr hab. Tadeusz Biesaga, prof. UPJPII; ks. dr hab. Sylwester Jędrzejewski; ks. dr Roman Mazur. Pięciu wykładowców diecezjalnych i zakonnych Uniwersytetu PJPiI było bezpośrednio zaangażowanych w zajęcia dydaktyczne w naszym seminarium: ks. prof. dr hab. Kazimierz Panuś; o. dr hab. Dariusz Kasprzak OFMCap, prof. UPJPII; ks. dr Jan Klimek; ks. dr Witold Ostafiński; ks. dr Stanisław Mieszczak SCJ.

Wspólnota seminaryjna czynnie włączała się w życie Papieskiego Uniwersytetu Jana Pawła II poprzez udział w seminariach naukowych oraz w wydarzeniach kulturalnych organizowanych przez wspólnotę uniwersytecką. Rektor WSDTS uczestniczył w Radach Wydziału Teologicznego UPJPII. Studenci i wychowawcy seminarium uczestniczyli w ważniejszych wydarzeniach akademickich: w dorocznej pielgrzymce alumnów do sanktuarium św. Jana Pawła II, w uroczystej inauguracji roku akademickiego, Mszy św. za zmarłych pracowników naukowych uczelni krakowskich. Pięciu współpracowników z kursu czwartego i piątego otrzymało stypendia naukowe za bardzo dobre wyniki w nauce i zaangażowanie w wiele wydarzeń.

5. PERSONEL DYDAKTYCZNY WSDTS

W roku sprawozdawczym funkcję rektora pełnił ks. dr Dariusz Kozłowski, którego wspomagał w organizacji zajęć dydaktycznych ks. mgr Andrzej Rolnik – prorektor ds. studiów. Personel dydaktyczny w roku akademickim 2015/2016 tworzyło 33 wykładowców: 21 spośród nich to salezianie; 9 wykładowców to osoby duchowne przynależące do diecezji bądź do innych zakonów; pozostałe 5 osób to wykładowcy świeccy, w tym trzy kobiety. Wśród wykładowców 13 posiadało status samodzielnego pracownika naukowego, 17 wykładowców posiadało stopień doktora, pozostali posiadali tytuł zawodowy magistra.

Duży wkład w nauczanie alumnów ma 10 salezjanów dojeżdżających z Warszawy, Lublina, Aleksandrowa Kujawskiego, Płocka. Pracują oni jako pracownicy naukowo-dydaktyczni na następujących wyższych uczelniach: Uniwersytet Kard. St. Wyszyńskiego, Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II oraz Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu.

6. SYMPOZJA, KURSY I SZKOLENIA

Alumni naszego seminarium brali udział w następujących sympozjach i sesjach naukowych organizowanych przez różne ośrodki naukowe w kraju: XI Jesienne Dni Biblijne (KUL), Sympozjum liturgiczne pt. Dawne i współczesne rozumienie sakramentu pokuty i pojednania (Łądnica, Warta), XXXI Ogólnopolskie Forum Młodych pt. Chrześcijaństwo i muzułmanie. Od konfrontacji do dialogu (WSD Wrocław), Międzynarodowa konferencja naukowa z okazji Roku Miłosierdzia pt. Miłosierdzie jak Ojciec. Miłosierdzie w nauczaniu i praktyce kościelnej (Instytut Nauk Biblijnych WT UPJPII w Krakowie), konferencja naukowa pt. Przed Soborem Wschodni (Katedra Ekumenizmu WT UPJPII), spotkanie ADMA pod hasłem Wielkie rzeczy uczynił mi Wszemchnocny (Oświęcim). Katecheta ks. Rafał Burnicki wziął udział w sympozjum kapłańskim zorganizowanym przez Kongregację ds. duchowieństwa w Rzymie.

Wyższe Seminarium Duchowne Towarzystwa Salezjańskiego w Krakowie wraz z Salezjańskim Centrum Edukacyjnym było organizatorem czwartego sympozjum Dialogi o wychowaniu dla nauczycieli, wychowawców i katechetów z salezjańskich szkół pt. Tożsamość nauczyciela w zmieniającej się rzeczywistości. 16 maja 2016 roku w WSDTS miało miejsce seminarium naukowe w 50. rocznicę śmierci ks. Idziego Ogiermana Mańskiego – kapłana, kompozytora, pedagoga Życie ukryte w muzyce, czyli rzecz o ks. Idzie Ogiermanie Mańskim SDB. Współorganizatorami wydarzenia byli: Akademia Muzyczna w Krakowie, Międzuczelniany Instytut Muzyki Kościelnej, Katedra Muzyki Religijnej oraz Archidiecezjalna Szkoła Muzyczna.

W roku akademickim 2015/16 w WSDTS odbyły się spotkania: z Matyldą Niesobską z Przymerza Rodzin Mamre nt. metod Naturalnego Planowania Rodziny, z s. Gaudią ze Zgromadzenia Sióstr Matki Bożej Miłosierdzia nt. zagadnień związanych z Bożym Miłosierdziem, objawień s. Faustyny oraz szczegółowej interpretacji wizerunku Jezusa Miłosiernego, z psycholog i terapeutą osób duchownych i świeckich Alicją Furmanik nt. seksualności człowieka, w tym seksualności osoby zakonnej, z dziennikarzem „Gościa Niedzielnego”, publicystą, autorem wielu interesujących książek o tematyce chrześcijańskiej Marcinem Jakimowiczem oraz z salezjanami: ks. Tomaszem Łachem, autor wielu artykułów o katechezie, uczącym katechezy w Nowej Hucie, oraz ks. Dariuszem Husakiem, który przybliżył formy osobowości prawnej jednostek organizacyjnych Kościoła.

7. STUDIA

Studia przebiegały zgodnie z programem opartym o Ratio Studiorum pro Polonia, wytycznymi UPJPII z Krakowa oraz założeniami Formacji Salezjanów ks. Bosko. Rok akademicki obejmował 30 tygodni wykładowych, powiększonych o tygodnie zajęć zorganizowanych w ramach ćwiczeń i warsztatów Canticum prowadzonych przez Andrzeja Korzeniowskiego, wykładowcę z Akademii Muzycznej w Krakowie. Przed rekolekcjami wielkopostnymi odbyły się dwudniowe warsztaty o głoszeniu kerygmatu i dawaniu świadectwa wiary prowadzone przez o. Pawła Drobota, redemptorystę, wraz ze współpracownikami ze Szkoły Nowej Ewangelizacji w Krakowie.

a) Seminaria naukowe

W minionym roku akademickim prowadzono następujące seminaria naukowe:

1. Teologia biblijna: ks. dr Roman Mazur SDB; ks. dr Ryszard Kempniak SDB; dr Maria Miduch;
2. Teologia dogmatyczna: ks. dr hab. Wojciech Życkiński SDB, prof. UPJPII;
3. Teologia moralna, bioetyka, katolicka nauka społeczna: ks. prof. dr hab. Jerzy Gocko SDB; ks. dr hab. Tadeusz Biesaga SDB, prof. UPJPII;
4. Liturgika: ks. dr Stanisław Mieszczak SCJ;
5. Teologia duchowości: o. dr hab. Marian Zawada OCD;
6. Patologia: ks. dr hab. Dariusz Kasprzak OFMCap, prof. UPJPII;
7. Teologia pastoralna: ks. dr Wojciech Krawczyk SDB;
8. Historia kościoła: ks. dr hab. Jan Pietrzykowski SDB.

b) Magisteria

12 lutego 2016 roku dziewięciu diakonów zdało egzamin magisterski wieńczący studia teologiczne. Komisji egzaminacyjnej, która składała się z wykładowców Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie oraz promotorów prac magisterskich, przewodniczył prodziekan ds. studiów magisterskich – ks. dr hab. Roman Bogacz, prof. UPJPII. Dalszym etapem kończącym ich kształcenie i formację był wyjazd na praktyki duszpasterskie i katechetyczne do wybranych placówek w obrębie czterech inspektorii oraz majowe święcenia prezbiteratu w rodzinnych prowincjach.

8. ŚWIĘCENIA I ŚLUBY WIECZYSTE

a) Święcenia prezbiteratu i diakonatu

W sobotę 21 maja miały miejsce święcenia prezbiteratu 9 diakonów. W Łądzie z rąk ks. bpa Krzysztofa Wętkowskiego święcenia przyjęli: dk. Mateusz Macinkiewicz, dk. Łukasz Piskuła, dk. Arkadiusz Orzechowski, dk. Grzegorz Siwak. W parafii Chrystusa Króla we Wrocławiu przez ks. bpa Józefa Kupnego do stanu kapłańskiego zostali włączeni: dk. Przemysław Jaskot oraz dk. Mikołaj Wyczalek. W Rzeszowie, w parafii Opatrzności Bożej, na głowy dk. Dawida Szczepanika, dk. Karola Romankiewicza i dk. Piotra Zielińskiego w geście święceń swoje ręce nałożył ks. biskup Jan Wątroba.

1 czerwca neoprezbiterzy odprawili swoją pierwszą Mszę św. w kościele rektoralnym pod wezwaniem Maryi Wspomożycielki Wiernych. Liturgii przewodniczył ks. Grzegorz Siwak SDB, a homilię

wyłosił ks. Rektor dr Dariusz Kozłowski SDB. Liturgię uświetnił oprawą muzyczną chór seminaryjny „Canticum”. Na koniec Eucharystii nowo wyświęceni kapłani udzieliłi prymicyjnego błogosławieństwa.

25 czerwca w kościele św. Stanisława Kostki na Dębnikach święcenia diakonatu przyjęło 8 alumnów: Paweł Figura, Maciej Michalak, Mariusz Pupka, Andrzej Waś, Przemysław Malinowski, Michał Libor, Paweł Szczepański i Patryk Szostkowski. Święceń udzielił ks. bp Leszek Leszkiewicz – biskup pomocniczy diecezji tarnowskiej.

b) Śluby wieczyste

W tym roku wieczystą profesję złożyło 8 współbraci: Przemysław Malinowski 5 czerwca w kaplicy WSDTS na Łosiówce; Konrad Roszczyk, Artur Chejnowski, Jarosław Krzysztoń 23 lipca w kościele św. Rodziny w Pile; ko. Sebastian Marcisz 27 sierpnia w Sanktuarium Matki Bożej Pocieszenia w Czerwińsku nad Wisłą; Oskar Gaszek, Michał Piechota 3 września w kościele św. Jana Bosko w Lubinie oraz Łukasz Torbicki 4 września w kościele św. Bartłomieja w Pogrzebieniu.

8. BIBLIOTEKA

Na koniec roku akademickiego 2015/16 stan katalogu biblioteki WSDTS w Krakowie liczył ok. 106 000 tysięcy rekordów. Zakupiono 336 nowych tytułów książek. Na bieżąco prowadzono prenumeratę 100 tytułów czasopism, które są zamawiane w przedsiębiorstwie Kolporter SA oraz bezpośrednio w redakcjach. W ciągu roku akademickiego dokonano 930 wypożyczeń.

Najważniejsze wyzwania przed biblioteką to implementacja programu bibliotecznego KOHA, dalsze porządkowanie bazy, porządkowanie czytelni, w której funkcjonowały trzy odmienne formy numeracji, ujednoczenie sygnatur oraz taka ich zmiana, aby książki wprowadzane do poszczególnych działów tworzyły zwartą całość. W tym roku pozyskano dla biblioteki od Biblioteki Narodowej signum (KR SDB), czyli unikatowy znak rejestracyjny odróżniający od innych tego typu instytucji, potrzebny w podejmowaniu współpracy z Centralnym Katalogiem NUKAT. W dalszym ciągu kontynuowana jest współpraca z innymi bibliotekami kościelnymi w ramach Federacji Bibliotek Kościelnych FIDES. Przeprowadzone skontrum zasobu czytelni wykazało niewielkie braki. Ważnym wezwaniem pozostaje stała analiza bazy informatycznej oraz jej przebudowa, zwłaszcza w perspektywie zmiany oprogramowania oraz podjęcia współpracy z NUKAT. Konieczne jest także wyeliminowanie znacznej ilości dublujących się opisów książek.

9. FORMACJA SEMINARYJNA

Zasadnicze cele formacji w poszczególnych wymiarach (ludzki, duchowy, intelektualny i duszpastersko-wychowawczy) zostały wyznaczone w dokumentach Kościoła i Zgromadzenia, a ich ukonkretnienie następuje poprzez opracowanie i realizowanie Programu Życia Wspólnoty. W minionym roku zostały wyznaczone następujące cele formacyjne w poszczególnych płaszczyznach:

a) Salezjanin mistyk, czyli skupiony na Bogu (formacja duchowa): dalsze podtrzymywanie dodatkowych inicjatyw modlitewnych; dowartościowanie kwartalnych i miesięcznych dni skupienia, czytania duchownego, lectio divina oraz pogłębienie tożsamości i jedności salezjańskiej; wierność osobistemu programowi życia oraz podejmowaniu wspólnotowych inicjatyw dotyczących życia duchowego (adoracja Najświętszego Sakramentu); zaangażowanie w przeżywanie Roku Życia Konsekrowanego i Jubileuszu Miłosierdzia; dowartościowanie w formacji duchowej Eucharystii i spowiedzi.

b) Salezjanin prorok – zaangażowanie w życiu wspólnotowym (formacja ludzka): uczenie się odpowiedzialnego wykorzystania wolnego czasu, pielęgnowanie braterskiego kontaktu ze współbraćmi, podejmowanie większej odpowiedzialności za wspólne dobro, zwiększanie koordynacji w czasie grania Misterium Męki Pańskiej, dowartościowanie wieloletnich pracowników naszego domu oraz nabywanie nowych umiejętności poprzez różne zajęcia warsztatowe.

c) Salezjanin sługa – czyli oddany pracy z młodzieżą (formacja intelektualna i duszpasterska): zwrócenie uwagi na przygotowanie intelektualne; uczestnictwo w sympozjach, sesjach naukowych oraz duszpasterstwie.

- d) Przygotowanie pastoralne w seminarium było realizowane w następujących formach:
- ćwiczenia i praktyki objęte programem studiów w ramach przedmiotów pastoralnych i katechetycznych;
 - praktyki wakacyjne, świąteczne, raz w tygodniu;
 - I zaangażowania okresowe:
 1. Wystawianie Misterium Męki Pańskiej na scenie naszej sali teatralnej;
 2. Pomoc w przeprowadzeniu niedzieli powołaniowej;
 3. Prowadzenie rekolekcji wielkopostnych i przygotowanie do nich;
 4. Pomoc w organizacji dni skupienia dla młodzieży; prenowicjat;
 5. Pomoc w organizacji Święta Młodzieży w inspektoriat macierzystych;
 - II zaangażowania systematyczne:
 1. Zaangażowanie w duszpasterstwo młodzieżowe przy kaplicy MB Wspomożenia Wiernych (Ziemia Boga, ministranci, schola);
 2. Zaangażowanie w pracę Wolontariatu Misyjnego;
 3. Pomoc w Saltromie w prowadzeniu świetlicy „Świat dziecka”;
 4. Pomoc w Oratorium w Pychowicach;
 5. Zarządzanie stroną www.losiowka.pl, artykuły ze zdjęciami z życia seminaryjnego (święta, okolicznościowe imprezy, itp.); wydanie dwóch numerów ŁOŚ PRESSU (Narodzenie Pańskie i Wielkanoc).

10. WAŻNIEJSZE WYDARZENIA

- a) Ewangelizacyjne i modlitewne:
1. Uczestnictwo w II Kongresie Młodych Konsekrowanych w Częstochowie pod hasłem Radość Konsekracji;
 2. Uczestnictwo 30 września 2015 roku w pielgrzymce akademickiej seminariów duchownych w Krakowie do Kalwarii Zebrzydowskiej;
 3. Jubileusz 60-lecia kapłaństwa ks. Henryka Badury 3 czerwca;
 4. Kontynuacja inicjatywy ewangelizacyjnej Ewangelizacja wałów inspirowanej przez rektora kościoła seminaryjnego na Łosiówce, ks. dra Roberta Bielenia SDB (zapraszanie w każdą niedzielę od kwietnia do końca czerwca między godziną 15.00 a 17.00 spacerowiczów i gości do nawiedzania kościoła i krótkiej adoracji Najświętszego Sakramentu oraz skorzystania ze spowiedzi świętej);
 5. Uczestnictwo 10 października w XI Pieszej Pielgrzymce Śladami Karola Wojtyły Robotnika z Dębnik do Łagiewnik, zakończonej wspólną Eucharystią w Centrum Św. Jana Pawła II i Koronką do Miłosierdzia Bożego;
 6. Zaangażowanie w Światowe Dni Młodzieży. Seminarium przyjęło 1100 osób na noclegi i 3500 osób na posiłki.
- b) Rekreacyjne i kulturalne:
1. Wyjazd przed rozpoczęciem wykładów do Zakopanego i w przerwie semestralnej do sanktuarium M. B. Szczyrkowskiej;
 2. Inicjatywa tzw. rozmów (nie)kulturalnych, otwarte spotkania z zaproszonymi gośćmi w formie pogadanki przy herbacie z ks. dr Maciejem Sarbinowskim i ks. Edwardem Pleniem – krajowym duszpasterzem sportowców;
 3. Uczestnictwo w tzw. Pierwszym Dniu Kulturalnym w Krakowie, zwiedzanie Galerii sztuki polskiej XIX wieku z przewodnikiem, zwiedzanie Muzeum Historycznego Miasta Krakowa – Podziemia Rynku z przewodnikiem, uczestniczenie w koncertach na Wawelu, w Centrum Kongresowym, w występach reprezentacji Polski na Mistrzostwach Europy w Piłce Ręcznej oraz Siatkarzy w Memoriale Huberta Wagnera na Tauron Arenie;
 4. Występy chóru seminaryjnego „Canticum” prowadzonego przez pana Andrzeja Korzeniowskiego oraz odgrywanie wyreżyserowanej przez Marcina Kobierskiego Męki Pańskiej w czasie Wielkiego Postu (łącznie pięć tysięcy widzów i sprzedaż tysiąca płyt DVD);
 5. Wydawanie przez grupę medialną Art. 43 Magazynu Seminaryjnego Łoś Press.

ZAKOŃCZENIE

Sprawozdanie jest okazją do wdzięczności wszystkim, którzy bezpośrednio byli zaangażowani w działalność seminarium: wychowawcom, formatorom, współpracownikom starszym i wszystkim wykładowcom. Podziękowanie należy także skierować ku najliczniejszej grupie współpracowników z wspólnoty, czyli alumnom, za bogactwo, które wnoszą we wspólnotę poprzez różne uzdolnienia i talenty, podpowiedzi i rady, zaangażowanie i odpowiedzialność. Wdzięczność także tym osobom, które poprzez swoją codzienną pracę w seminarium zapewniają dobre warunki życia, całemu personelowi administracyjnemu i wszystkim naszym pracownikom, darczyńcom i przyjaciółom za ich ofiary i pomoc, w tym także wobec salezjańskich współpracowników gromadzących się przy seminarium. Końcowe słowo podziękowania należy się tym, którzy dźwigają jako pierwsi ciężar odpowiedzialności za formację młodego pokolenia salezjanów – księżom inspektorom za troskę i obecność oraz księżom ekonomom inspektorialnym.

Ks. Dariusz Kozłowski SDB
Rektor WSDTS

DOI: <http://doi.org/10.21852/sem.2017.1.15>

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI WYŻSZEGO SEMINARIUM DUCHOWNEGO
TOWARZYSTWA SALEZJAŃSKIEGO W ŁĄDZIE NAD WARTĄ W ROKU AKADEMICKIM
2015/2016

WPROWADZENIE

Za rok łądzkie Wyższe Seminarium Duchowne Towarzystwa Salezjańskiego będzie obchodziło 65-lecie działalności formacyjno-wychowawczej. To tutaj, przy starym pocysterskim klasztorze, formują się do kapłaństwa i życia zakonnego kolejne roczniki młodych salezjanów w ramach postnowicjatu, czyli kolejnego, po nowicjacie, etapu formacji zakonnej. W jego ramach realizowane są studia filozoficzne i pedagogiczne, a formatorzy mogą kontynuować proces rozeznavania i rozwoju powołań oraz formacji duchowej i kształcenia młodych salezjanów. W roku akademickim 2015/16 w ten proces wpisały się dodatkowe konteksty: Rok Miłosierdzia oraz Jubileusz 1050-lecia Chrztu Polski.

1. WSPÓLNOTA FORMACYJNA ŁĄDZKIEGO POSTNOWICJATU

W omawianym roku akademickim funkcję rektora Wyższego Seminarium Duchownego Towarzystwa Salezjańskiego w Łądzie oraz przełożonego wspólnoty zakonnej sprawował ks. dr hab. Mariusz Chamarczuk. Współ z nim zarząd seminarium i Radę Domu stanowili: ks. dr Radosław Błaszczyk (wikariusz dyrektora i katecheta), ks. mgr Tomasz Kościelny (kończący swą posługę w Łądzie prorektor ds. studiów, który przygotował niniejsze sprawozdanie), ks. mgr lic. Zbigniew Conder (wykładowca), ks. mgr Jacek Zdzieborski (wykładowca), ks. mgr Józef Dubiniec (ekonom), ks. mgr Piotr Przyborski (proboszcz) i ks. mgr lic. Mariusz Słomiński (dyrektor salezjańskiej placówki opiekuńczo-wychowawczej „Dom Młodzieży” w Poznaniu).

Ponadto w skład wspólnoty zakonno-seminaryjnej wchodziło: ks. mgr Marek Babicz (kierownik biblioteki seminaryjnej), ks. mgr lic. Czesław Banach, ks. mgr Ireneusz Śliwiński (ekonom salezjańskiej placówki „Dom Młodzieży” w Poznaniu), ks. Władysław Grochal (długoletni kierownik biblioteki), ks. mgr lic. Władysław Kołyszko (pracownik Ośrodka Duchowości Salezjańskiej w Łądzie, spowiednik alumnow i siostr zakonnych), ks. dr Zenon Klawikowski (kierownik Ośrodka Duchowości Salezjańskiej w Łądzie, spowiednik), ks. mgr Józef Koszewnik, ks. mgr lic. Bolesław Lecciej (spowiednik i rekolekcjonista), ks. Tadeusz Piaskowski (spowiednik), ks. dr Maciej Sarbinowski (wykładowca i spowiednik), ks. Stefan Sztuba (proboszcz w Kowalewie) oraz 9 studentów I roku,

12 studentów II roku oraz 7 studentów III roku. Wszyscy alumni na kursie I i II studiowali filozofię, w tym 4 alumnów z kursu I oraz 9 alumnów z kursu II – dodatkowo pedagogikę. Kurs III, wzorem lat ubiegłych, stanowili wyłącznie studenci pedagogiki.

2. ALUMNI I KADRA DYDAKTYCZNO-NAUKOWA ORAZ PERSONEL ADMINISTRACYJNO-PORZĄDKOWY

W roku akademickim 2015/2016 w WSD TS studiowało w Łądzie 28 alumnów (I rok: 9, II rok: 12, III rok: 7). Zajęcia dydaktyczne w studentacie filozoficznym prowadziło pięciu wykładowców – profesorów nadzwyczajnych posiadających stopień naukowy doktora habilitowanego: ks. Tadeusz Kołosowski prof. UKSW (język łaciński), ks. Zbigniew Lępko prof. UKSW (antropologia filozoficzna i teoria poznania), ks. Janusz Mączka prof. UKSW (filozofia przyrody), ks. Jan Niewęglowski prof. UKSW (pedagogika ogólna) i ks. Jan Pietrzykowski prof. UKSW (historia Kościoła) oraz dwóch wykładowców posiadających stopień naukowy doktora habilitowanego: ks. Mariusz Chamarczuk (metodologia pracy naukowej) i ks. Ryszard Sadowski (logika i ogólna metodologia nauk). Zajęcia dydaktyczne prowadziło także piętnastu wykładowców ze stopniem naukowym doktora: ks. Radosław Błaszczuk (liturgika, język włoski i proseminarium), ks. Krzysztof Butowski (etyka ogólna), ks. Marek T. Chmielewski (system prewencyjny), ks. Wojciech Gretka (metafizyka, filozofia Boga), Szymon Grzelak (warsztaty integracyjne), ks. Kazimierz Gryżenia (historia filozofii starożytnej, nowożytnej i współczesnej), Ewa Matyba (fonetyka), Jolanta Próchniewicz (warsztaty integracyjne), ks. Maciej Sarbinowski (filozofia religii), ks. Maciej Szczepankiewicz (muzyka kościelna, śpiew z emisją głosu), ks. Dariusz Sztek (archeologia i geografia biblijna), ks. Jarosław Wąsowicz (proseminarium), ks. Andrzej Wujek (historia filozofii średniowiecznej), a także dziesięć osób z dyplomem magistra: ks. Marek Babicz (szkolenie biblioteczne), ks. Marcin Balawander (chór, orkiestra), ks. Zbigniew Conder (język włoski), ks. Józef Dubiniec (urbanitas sacerdotalis), Mirosław Glazik (laboratorium – teatr), ks. Tomasz Kościelny (proseminarium), Przemysław Kuchowicz (wychowanie fizyczne), Zbigniew Łuczak (język angielski), Eugeniusz Ochowiak (język niemiecki), ks. Mariusz Słomiński (pedagogika specjalna), Barbara Wróbel (trening interpersonalny), ks. Jacek Zdzieborski (dydaktyka ogólna, język włoski i proseminarium).

Formację seminaryjną prowadzono w czterech podstawowych obszarach: ludzki, duchowym, intelektualnym i pastoralnym. We wszystkich salezjańskich seminariach, a zatem i w Łądzie, wymiar pastoralny zajął się z charyzmatem salezjańskim.

Systematycznej ocenie wzrostu w wymiarze ludzkim, intelektualnym, duchowym oraz pastoralnym służyły miesięczne i kwartalne dni skupienia, doroczne rekolekcje, zebrania Rady Domu oraz tzw. skrutynia. Całoroczne przygotowanie alumnów do pracy duszpasterskiej i pedagogicznej miało miejsce między innymi w salezjańskim oratorium w miejscowej parafii i podczas spotkań formacyjno-powołaniowych w ramach tzw. weekendów z księdzem Bosko. Swoją rolę odegrały także tzw. wyjazdy powołaniowe do salezjańskich placówek w Polsce i za granicą (Berlin, Sztokholm). Część alumnów w okresie wakacyjnym była w Niemczech, Włoszech i Rosji, gdzie – prócz odbycia praktyk duszpasterskich – mogli pogłębiać znajomość języków obcych. Z wydatną pomocą alumnów kontynuowane były rekolekcje w Zakładzie Poprawczym w Witkowie, powiązane z praktykami.

3. MOŻLIWOŚĆ REALIZACJI STUDIÓW PEDAGOGICZNYCH

Łądzki postnowicjat to realizacja pierwszego etapu studiów filozoficzno-teologicznych w przypadku kandydatów do kapłaństwa i etapu formacji po nowicjacie dla braci zakonnych. Jednak w celu nabycia kwalifikacji potrzebnych w czasie praktyki asystenckiej, obok dwuletnich studiów filozoficznych, nasi alumni mają możliwość równoległego studiowania pedagogiki. W ten sposób część postnowicjuszy jest studentami Wydziału Nauk Pedagogicznych UKSW w Warszawie lub Wydziału Nauk Humanistycznych Wyższej Szkoły Kadry Menedżerskich w Koninie. Podejmując studia niestacjonarne w zakresie pedagogiki resocjalizacyjnej i opiekuńczo-wychowawczej, alumni, równoległe z wymogami studiów seminaryjnych, realizują przez trzy lata program studiów I stopnia. Daje to możliwość uzyskiwania licencjatu na podjętym kierunku studiów. W roku akademickim 2015/16 działalność tę z powodzeniem kontynuowano, a zajęcia turskie prowadził jeden wykładowca z tytułem profesora zwyczajnego: prof. dr hab. Jan Piskurewicz (historia myśli

pedagogicznej), dziesięciu wykładowców posiadających stopień naukowy doktora habilitowanego: ks. Mariusz Chamarczuk (wprowadzenie do socjologii, edukacja kulturalna, pedagogia Jana Pawła II, rodzina w dobie emigracji zarobkowej), ks. Stanisław Chrobak prof. UKSW (teoretyczne podstawy wychowania), Marzena Dycht prof. UKSW (pedagogika specjalna), Anna Fidelus prof. UKSW (metodyka pracy resocjalizacyjnej, seminarium licencjackie), Adam Fijałkowski (historia myśli pedagogicznej), Barbara Kaldon prof. UKSW (pedagogika resocjalizacyjna), Jadwiga Kuczyńska-Kwapisz prof. UKSW (pedagogika specjalna), ks. Jan Niewęglowski prof. UKSW (wprowadzenie do pedagogiki), ks. Ryszard Sadowski (filozoficzne podstawy pedagogiki) oraz Wanda Zagórska prof. UKSW (psychologia rozwojowa i osobowości), dwóch profesorów z Włoch – ks. prof. dr Zbigniew Formella UPS (elementy prawa oświatowego, edukacja globalna, komunikacja interpersonalna) i ks. prof. dr Tadeusz Lewicki UPS (warsztat pracy pedagoga: media w edukacji), ponadto trzydziestu wykładowców ze stopniem naukowym doktora: ks. Zbigniew Babicki (pedagogika opiekuńcza), Izabela Bukalska (socjologia edukacji), ks. Dariusz Buksik (wprowadzenie do psychologii, psychologia społeczna, psychologia wychowawcza), ks. Krzysztof Butowski (aksjologia w wych. resocjalizacyjnym, etyka w zawodzie pedagoga), Andrzej Cimiński (technologia informacyjna z elem. statystyki), ks. Marek T. Chmielewski (system prewencyjny), Jolanta Łódzińska (wsparcie społeczne), Piotr Rzymiski (biomedyczne podstawy rozwoju i wychowania), Bartłomiej Skowroński (metodologia badań pedagogicznych), ks. Bogdan Stańkowski (pedagogika społeczna), Andrzej Stępnia (prawo rodzinne i opiekuńcze, wybrane zagadnienia z prawa karnego), Żaneta Tempczyk-Nagórka (subkultury młodzieżowe, praktyki pedagogiczne), Dariusz Wesołowski (seminarium), a także dziewięć osób z dyplomem magistra: Mirosław Glazik (konwersatorium z wiedzy o teatrze), Magdalena Jelińska (psychologia rozwojowa i osobowości), ks. Tadeusz Kierbiedź (lektorat języka włoskiego), ks. Tomasz Kościelny (metodyka pracy resocjalizacyjnej, organizowanie i planowanie pracy w placówkach opiekuńczych, pedagogika resocjalizacyjna, pedagogika społeczna), ks. Michał Mejer (profilaktyka społeczna), Marek Skoczylas (projekty opiekuńczo-wychowawcze), Danuta Sokółowska (warsztat pracy pedagoga: pierwsza pomoc), ks. Jacek Zdzieborski (gerontologia społeczna, ochrona własności intelektualnej i ergonomia, podstawy dydaktyki, metodyka pracy opiekuńczo-wychowawczej), ks. Arnold Zimnicki (metodyka pracy pedagoga szkolnego).

W omawianym roku kontynuowane były praktyki studenckie zgodne z programem kierunku i specjalności. Praktyki w placówkach resocjalizacyjnych zrealizowano w Zakładzie Poprawczym w Witkowie, Zakładzie Poprawczym w Szubinie, Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym w Trzcińcu i w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym w Różanymstoku. Jak zwykle więcej było placówek, w których studenci odbywali praktyki opiekuńczo-wychowawcze: począwszy od akcji wakacyjnych, głównie o charakterze socjoterapeutycznym, poprzez placówki socjalizacyjne o charakterze dawnych domów dziecka (w Częstochowie – salezjanie, w Dębnie – salezjanie, w Dobieszczyźnie – salezjanki, w Poznaniu – salezjanie, w Pleszewie – salezjanki), placówki opiekuńczo-wychowawcze typu internackiego (bursy salezjańskie w Szczecinie i Warszawie) aż po placówki bardziej specjalistyczne: Dom Pomocy Społecznej ss. dominikanek w Mielżynie czy Pogotowie Opiekuńcze w Koninie.

22 czerwca na Wydziale Nauk Pedagogicznych Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie 7 naszych studentów zdało pomyślnie egzamin licencjacki.

4. WAŻNIEJSZE WYDARZENIA MINIONEGO ROKU SEMINARIJNEGO

Inauguracja roku seminaryjnego 2015/2016 miała miejsce w Łądzie 26 września 2015 roku. Tradycyjna pielgrzymka wspólnoty postnowicjackiej do Sanktuarium Matki Bożej Pocieszenia w Kawnicach miała miejsce dwa dni wcześniej. Mszy św. w Kawnicach przewodniczył tym razem wykładowca z Rzymu – ks. prof. Zbigniew Formella. Świętowanie dnia inauguracji zapoczątkowano uroczystą Eucharystią w kościele parafialnym pw. NMP i św. Mikołaja. Przewodniczył jej przełożony Inspektorii św. Wojciecha ks. dr Marek T. Chmielewski, który wygłosił też homilię. Po Mszy św. dalsza część uroczystości miała miejsce w Sali Opackiej. Ksiądz Rektor przywitał gości, a następnie Prorektor ds. studiów przedstawił sprawozdanie z działalności seminarium w poprzednim roku akademickim.

Wykład inauguracyjny, pt. *Odkryć na nowo prawdę o stworzeniu świata ex nihilo – refleksje na kanwie encykliki Laudato si'*, wygłosił ks. prof. dr hab. Andrzej Maryniarczyk. Po nim nastąpiła immatrykulacja 10 alumnów I-go roku, której dokonali wspólnie przełożeni Inspektorii Pilskiej (ks. Marek Chmielewski), Warszawskiej (ks. Andrzej Wujek) i Wrocławskiej (ks. Alfred Leja). W ramach okolicznościowych wystąpień głos zabrali m.in. Księża Inspektorzy, a także wójt Gminy Łądek. Odczytano pozdrowienia od nieobecnych, a następnie zebrani odśpiewali *Gaudeamus igitur*, aby dopełnić wielowiekową tradycję akademicką. Po południu w łądzkiej świątyni odbył się jeszcze koncert *Przeboje klasyków wiedeńskich* Orkiestry Filharmonii Poznańskiej pod batutą Łukasza Borowicza.

W tle tego roku formacji znalazły się wydarzenia ważne dla Kościoła: Rok miłosierdzia oraz 1050-lecie Chrztu Polski wraz ze Światowymi Dniami Młodzieży. 8 kwietnia 2016 r. alumni pod kierunkiem ks. dra Zenona Klawikowskiego prowadzili w sanktuarium w Markowicach czuwanie z cyklu *Święci w miłosierdziu*. Nasi przedstawiciele wzięli też udział w uroczystościach 1050-lecia w Gnieźnie, a liczne grono alumnów i wykładowców – w centralnych uroczystościach w Poznaniu. Nie mniej liczne seminarium było reprezentowane na Światowych Dniach Młodzieży w Krakowie, co zostało poprzedzone przyjęciem w Łądzie symboli ŚDM 29 kwietnia 2016 r.

W ramach kontynuacji dobrej tradycji odbyło się sporo inicjatyw w obszarze działalności edukacyjnej i kulturalnej. Wśród nich warto wymienić akademię z okazji Dnia Papieskiego 12 października, obchody Dnia Edukacji Narodowej 14 października, następnie uroczysty koncert *Małe muzykowanie* 11 listopada w wykonaniu okolicznej młodzieży czy wieczór muzyczny, czyli *Cecyliadę* 26 listopada. Kontynuowana była też działalność koła teatralnego alumnów przygotowującego przedstawienia autorstwa kleryków na różne okazje. Jednym z nich był spektakl autorstwa kl. Krzysztofa Wasiaka *Pierwszy krok* 31 stycznia 2016 r., innym pantomima ewangelizacyjna z udziałem młodzieży *Głos prawdy* wystawiona w marcu w łądzkim kościele.

Swoje miejsce wśród odbywających się w Łądzie imprez kulturalnych ma już Festiwal Kultury Słowiańskiej i Cysterskiej. Jego dwunasta edycja odbyła się od 4 do 5 czerwca 2016 roku pod hasłem *Święci i bohaterowie*. Seminarium jest jednym ze współorganizatorów tego wydarzenia. Dopełnieniem wymiaru kulturalnego były wystawy, prezentowane w galerii seminaryjnej. Były to zarówno wystawy okolicznościowe, związane z rocznicami wydarzeń historycznych, jak i prezentowane dłużej czas. Stałego charakteru nabrała wystawa ornitologiczna, autorstwa ks. dra Zenona Klawikowskiego.

Ważny wymiar przygotowania alumnów do pracy duszpasterskiej i wychowawczej zajmują koła zainteresowań. Kilkuletnią już działalność kontynuowała grupa animacji medialnej *Art. 43*, która np. z okazji święta św. Franciszka Salezego – patrona dziennikarzy – przygotowała dla seminarium interesujący program. Jest to grupa aktywna w ciągu całego roku akademickiego – dość wspomnieć multimedialne nowenny z okazji różnych uroczystości czy filmy z cyklu „200 słówek na 200-lecie”. Członkowie *Art. 43* opiekują się też stroną internetową seminarium, a ponadto wydają czasopismo kleryckie *Lenda*. W omawianym roku ukazały się trzy kolejne numery tego periodyku.

Inne koło z wieloletnią tradycją to koło przewodników po łądzkim klasztorze. Pod okiem kustosa, ks. dra Janusza Nowińskiego, najpierw zdobywają oni wiedzę na temat naszego Pomnika Dziedzictwa Narodowego, by następnie dzielić się nią z licznymi pielgrzymami. Sami również pielgrzymują – także w tym roku akademickim odbyła się wycieczka śladami cystersów, zorganizowana pod kierownictwem ks. Marka Babicza.

Niepoślednie miejsce w formacji zajmuje także wymiar patriotyczny. Z okazji rocznicy wprowadzenia stanu wojennego została zaprezentowana wystawa wydawnictw bezdebitowych. Także Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych 1 marca został podkreślony wystawą okolicznościowych wydawnictw. Na co dzień o stronę patriotyczną dbają klerycy zrzeszeni w 2 Kręgu Starszoharcerskim „Mafeking” ZHR, organizując dla chłopców z 1 Łądzkiej Drużyny Harcerzy liczne imprezy. Przykładem jest udział – już po raz trzeci – w październikowej akcji IPN i rozgłośni radiowych pn. „Znicze pamięci”. Warte podkreślenia są też rekolekcje dla harcerzy ZHR, które odbyły się w adwencie, czy udział w pogrzebach patriotycznych: mjra „Łupaszk” w kwietniu w Warszawie oraz „Inki” i „Zagończyk” w sierpniu w Gdańsku.

Rokrocznie ważny moment w każdym wyższym seminarium duchownym stanowią – wieńcące poszczególne etapy formacji seminaryjnej – posługi oraz święcenia diakonatu i prezbiteratu.

21 maja 2016 r. odbyły się w Łądzie święcenia kapłańskie 5 salezjanów z WSD w Krakowie, którzy wcześniej studiowali w Łądzie filozofię i pedagogikę. Święceń udzielił ks. bp Krzysztof Wętkowski. 30 maja krakowscy neoprezbiterzy odprawili w łądzkiej świątyni Mszę św. prymicyjną.

Ważne miejsce wśród wydarzeń dydaktyczno-naukowych zajmują konferencje i sympozja. Tradycyjnie, już w październiku 2015 r., dzięki wysiłkom ks. dra Radosława Błaszczyka, zorganizowano XXIX Łądzkie Sympozjum Liturgiczne pod hasłem *Dawne i współczesne rozumienie sakramentu pokuty i pojednania*. 16 kwietnia 2016 r. zostało zorganizowane III Międzynarodowe Łądzkie Sympozjum Pedagogiczne pod tytułem *Gimnazjum jako przestrzeń wychowania integralnego*. Jego współorganizatorem jest Wydział Nauk Pedagogicznych UKSW.

Wykładowcy i alumni brali też udział 23 konferencjach naukowych i sympozjach zewnętrznych oraz 5 sympozjach na miejscu, z tego 2 o charakterze spotkań dla środowiska edukacyjnego, 1 o wymiarze formacyjnym, a 2 o charakterze konferencji naukowych. Większość alumnów miała okazję uczestniczyć w przynajmniej jednym sympozjum wyjazdowym.

Interesujące dopełnienie tematyki naukowej stanowią udział alumnów we wskrzeszonej przed kilkoma laty inicjatywie cyklicznych spotkań dla nauczycieli w łądzkim klasztorze, które od poprzedniego roku akademickiego przybrały szerszą formułę – otwartą dla przyjaciół i sympatyków klasztoru. Pierwsze z nich odbyło się 27 X 15 r. z konferencją dr Małgorzaty Pawlus *Kobieta wielodzietna dzisiaj*. Następnym było grudniowe spotkanie formacyjne dla katechetów Archidiecezji Gnieźnieńskiej, na którym swoje wystąpienia mieli ks. Mariusz Chamarczuk, ks. Tomasz Kościelny i ks. Piotr Przyborski. Kolejne było powiązane z dzieleniem się opłatkiem. Współorganizatorami tych spotkań są nasze seminarium oraz Towarzystwo Naukowe Franciszka Salezego.

5. BIBLIOTEKA I CZYTEL尼亚

Ważne miejsce na uczelni katolickiej zajmuje biblioteka, mimo iż tradycyjne formy czytelnictwa powoli zdają się być wypierane przez nowe technologie. W minionym roku akademickim książki wypożyczało 107 osób. Ogółem czytelnikom wypożyczono 2020 książek. 14 osób korzystających z usług biblioteki oraz czytelnicy na miejscu otrzymało dostęp do 127 książek i 5 woluminów czasopism.

Księgozbiór już w poprzednim roku wzrósł o 3670 książek i 10 lipca 2016 roku liczył 130.030 woluminów. Dlatego dokonuje się systematycznego zmniejszania ilości duplikatów, by zrobić miejsce na nowe nabytki. Minimalizowania ilości dubletów dokonuje się poprzez przekazywanie książek współpracownikom, wymianę z innymi bibliotekami, sprzedaż książek do antykwariatu.

W omawianym okresie kontynuowana była wymiana międzybiblioteczna z 45 bibliotekami seminaryjnymi, zakonnymi i świeckimi. Prowadzono również wysyłkę czasopisma Towarzystwa Naukowego Franciszka Salezego „Seminare” do 50 bibliotek teologicznych, seminaryjnych i zakonnych. Dzięki życzliwości tej redakcji łądzka biblioteka może prowadzić wymianę międzybiblioteczną i otrzymywać w zamian wiele wartościowych czasopism.

Mimo braku miejsca w magazynach bibliotecznych, systematycznie powiększany jest księgozbiór pedagogiczny. Kontynuowano też prenumeratę czasopism pedagogicznych. Biblioteka gromadziła czasopisma (około 1500 tytułów), multimedia (około 1200 jednostek) oraz mapy (około 600 jednostek). Personel biblioteki stanowiło 2 księży (ks. Marek Babicz i ks. Władysław Grochal, który w roku 2016 obchodził złoty jubileusz kapłaństwa), a pomocą służył 1 alumn oraz 1 pracownik furty.

6. ZAKOŃCZENIE

Jeśli spojrzeć na formację jako na proces ciągły, to okres formacji początkowej jest czasem szczególnym. To z jednej strony wymóg wzmoczonej pracy wielu osób wchodzących w skład wspólnoty wychowawczej: formatorów i wykładowców wraz z całym personelem pomocniczym, a z drugiej – dobrej współpracy ze strony alumnów, chętnie prowadzących autoformację. Ważne jest też stałe wsparcie, jakim służą liczne osoby przychylnie seminarium i stanowiące grono przyjaciół.

ks. Marcin Nowicki SDB
prorektor ds. studiów WSD w Łądzie
DOI: <http://doi.org/10.21852/sem.2017.1.16>

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI KULTURALNEJ MIĘDZYNARODOWEGO CENTRUM
DIALOGU MIĘDZYKULTUROWEGO I MIĘDZYRELIGIJNEGO UKSW W ROKU 2016

WSTĘP

Międzynarodowe Centrum Dialogu Międzykulturowego i Międzyreligijnego (dalej MCDMM) jest ośrodkiem działającym od 2012 r. w ramach Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. Od początku funkcjonowania jego koordynatorem jest ks. prof. dr hab. Henryk Skorowski SDB. Główne zadania Centrum koncentrują się na organizacji sesji, konferencji oraz wydarzeń kulturalnych, które promują dialog między różnymi kulturami, zarówno poszczególnych regionów Polski, jak i innych narodów. Rokrocznie ośrodek organizuje spotkania z gośćmi z Polski i zagranicy, którzy przybliżają miastu stołecznemu i społeczności akademickiej całą gamę wartości, folkloru, tradycji religijnej i kultury swoich regionów. Centrum systematycznie organizuje sesje i konferencje naukowe, zapraszając przedstawicieli różnych regionów, kultur i religii oraz publikuje jednocześnie cenne materiały i treści poruszane podczas tych spotkań, wydając regularnie zeszyty naukowe.

Istotnym wymiarem działalności MCDMM jest organizacja tzw. wieczorów kulturalnych. Często są to występy teatralne, deklamacje i programy słowno-muzyczne, towarzyszące tematycznym spotkaniom zaplanowanym przez Centrum, ale także świetne koncerty muzyczne w wykonaniu znakomych artystów z Polski i zagranicy. W roku 2016 ośrodek zorganizował siedem takich spotkań. W niniejszej relacji tym właśnie wydarzeniem zostanie poświęcona zasadnicza uwaga, ze szczególnym podkreśleniem prezentacji muzycznych.

I. UNIwersYTECKIE KOŁĘDOWANIE

Pierwsze wydarzenie, zatytułowane *Uniwersyteckie kołędowanie*, odbyło się 21 stycznia 2016 w auli Jana Pawła II w kampusie UKSW przy ulicy Dewajtis 5. Styczeń w tradycji polskiej to czas śpiewania kołęd i łamania się opłatkiem, który przedłuża atmosferę świąt Bożego Narodzenia. Organizatorzy postanowili połączyć polskie kołędowanie z profesjonalnym koncertem muzycznym w wykonaniu Agnieszki Hołdyk¹.

Licznie zgromadzonych gości powitał koordynator MCDMM, ks. prof. Skorowski SDB. Następnie ks. dr Krzysztof Niegowski SDB, odpowiedzialny za animację muzycznych koncertów organizowanych przez Centrum, przedstawił sylwetkę A. Hołdyk, podkreślając Jej dorobek artystyczny.

Spotkanie składało się z dwóch odsłon. Pierwszą z nich stanowił koncert A. Hołdyk, którego program był następujący: F. Schubert – *Impromptus Es-dur op. 90 nr 2*; W. A. Mozart – *Sonata D-dur KV 311 cz. I – Allegro con spirit*; L. van Beethoven – *Sonata d-moll op. 31 nr 2 cz. III – Allegretto*; F. Chopin – *Walc As-dur op. 34 nr 1*; F. Chopin – *Polonez As-dur op. 53*; F. Chopin/ F. Liszt – *Życzenie*; F. Chopin – *Scherzo h-moll op. 20 nr 1*; F. Gruber – *Silent Night*. Był to znakomity występ,

¹ Artystka jest wirtuozem fortepianu, przedstawicielką młodego pokolenia koncertujących z sukcesami polskich pianistów. Jest także nauczycielem akademickim, adiunktem w Instytucie Muzyki Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie. W listopadzie 2013 roku obroniła dyplom doktorską w Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach. Agata Hołdyk stale koncertuje, i to z wielkim powodzeniem, zarówno w Polsce, jak i zagranicą (Austria, Czechy, Francja, Irlandia, Niemcy, Ukraina, Włochy). Jest laureatką wielu konkursów zarówno ogólnopolskich, jak i międzynarodowych, m.in. piątego miejsca na XXI Międzynarodowym Konkursie Pianistycznym w Marsali, pierwszego miejsca w III Śląskim Konkursie Pianistycznym w Zabrze czy drugiego miejsca na VI Międzynarodowym Konkursie Pianistycznym imienia Miłosa Magina w Paryżu. Ponadto, od 2009 roku, wraz z Aleksandrą Hałat, współtworzy duet fortepianowy – *Ahha Piano Duo*, który w swoim dorobku ma również nagrody na prestiżowych konkursach pianistycznych. Artystka zapraszana jest także do zespołu jurorów (np. Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny w Zgorzelcu i Görlitz, 2012, czy Ogólnopolski Konkurs Duetów Fortepianowych w Jeleniej Górze, 2012).

który spotkał się z należyтым uznaniem publiczności. Artystka zaprezentowała znakomite interpretacje utworów znanych mistrzów, wzbudzając podziw dla swego talentu.

W drugiej części wieczoru, przy akompaniamencie Pani Hołdyk, publiczność, pod dyktando ks. K. Niegowskiego, wykonała kilka polskich kołęd oraz pastorałkę. Był to bardzo poruszający śpiew, w którym wzięli udział wszyscy zebrani. Wykonano wspólnie następujące kołеды: *Lulajże Jezuniu, Bóg się rodzi, Wśród nocnej ciszy, Przybieżeli do Betlejem*. Niezwykle poruszające było wykonanie powszechnie znanej pastorałki *Oj, Maluśki...* Jej poszczególne zwrotki wykonywali solo kolejno, najpierw A. Hołdyk, potem ks. K. Niegowski, a następnie kilka jeszcze spontanicznie zgłaszających się do śpiewu osób.

Po zakończonym koncercie/kołędowaniu była okazja do wspólnego spotkania nieformalnego. Publiczność miała okazję do podzielenia się między sobą wrażeniami po koncercie, nawiązania kontaktów, a przede wszystkim do spotkania z Agatą Hołdyk. Uczestnicy mieli też możliwość nabycia płyty z nagraniami artystki oraz otrzymać Jej autograf.

2. WIECZÓR POŚWIĘCONY ZIEMI SIERADZKIEJ

17 lutego 2016 miało miejsce spotkanie poświęcone ziemi sieradzkiej. Wydarzenie odbyło się w podziemiach kamedulskich kościoła Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny przy ul. Dewajtis 3. Słowo wstępne wygłosił ks. prof. dr hab. Henryk Skorowski SDB, który powitał wszystkich zgromadzonych oraz przybyłych gości. Następnie ks. dr Krzysztof Niegowski SDB przedstawił szczegółowy program wieczoru, na który złożyły się tym razem trzy odsłony. W pierwszej z nich została przedstawiona prezentacja multimedialna nt. regionu Sieradza, którą przygotowali Maciej Woźniakiewicz i Anna Krajkowska.

W drugiej części wystąpili zaproszeni goście: Jan Pietrzak, sieradzki regionalista, oraz Małgorzata Dziurawicz-Kaszuba, etnograf. Goście w interesujący sposób opowiadali o historii, tradycjach i etosie ziemi sieradzkiej. Dodatkowym i interesującym elementem była prezentacja rękodzieł artystycznych tegoż regionu, np. haftów, wycinanek i innych dzieł folkloru regionu Sieradza.

Ostatnią odsłonę spotkania stanowił koncert muzyczny w wykonaniu *Witold Janiak Trio* w składzie: Witold Janiak² – piano, Rafał Różański – kontrabas i Kamil Miszewski – perkusja. W najnowszych nagraniach ich styl, rozpoznawalny już i lubiany przez publiczność, łączący w sobie jazzowe środki ekspresji z przystępnością przekazu, wzbogacony został o elementy kojarzące się z polskością. W repertuarze, który zastał wykonany, znalazło się osiem oryginalnych melodii ludowych z regionu sieradzkiego w autorskim opracowaniu zespołu. Zyskał on już wcześniej znakomite recenzje krytyków muzycznych. O szczegółach utworów powiedzieli sami wykonawcy.

Koncert był niezwykle interesujący i stanowił znakomite dopełnienie wieczoru poświęconego ziemi sieradzkiej. Całe przedsięwzięcie spotkało się z uznaniem publiczności. Podczas symbolicznej-

²Lider zespołu, W. Janiak, jest pianistą jazzowym, kompozytorem, absolwentem Akademii Muzycznej w Katowicach, a także wykładowcą na Wydziale Jazzu tejże uczelni. Jest Laureatem Konkursu Muzyki Współczesnej w Krakowie w 1998 r. Na Festiwalu Piosenki Francuskiej w Lubinie w 2001r. otrzymał specjalną nagrodę za „wyjątkowe walory artystyczne akompaniamentu”. W 2010 r. na Konkursie Pianistów i Hammondzistów w Warszawie otrzymał drugą nagrodę. Wraz z zespołem *Witold Janiak Mainstreet Quartet*, którego jest twórcą i liderem, zdobył Grand Prix Bielskiej Zadymki Jazzowej (2009) i Krokus Jazz Festival (2007). W latach 2000-2004 pracował w musicalowym Teatrze Rozrywki w Chorzowie, gdzie przygotował i poprowadził wiele przedstawień muzycznych i koncertów. Artysta był także uczestnikiem m.in. Festiwalu Pianistów Jazzowych w Kaliszu, Festiwalu Jazztopad we Wrocławiu, Krokus Jazz Festiwal w Jeleniej Górze, Bielskiej Zadymki Jazzowej, Festiwalu Muzyki Kameralnej w Łańcucie oraz Bydgoszcz Jazz Festival. Brał udział w słynnym projekcie „Koncert na 10 fortepianów” realizowanym przez agencję *Multi Art*. Dwukrotnie koncertował solo w sali im. Yehudi Menuhina w Parlamencie Europejskim w Brukseli. Jest dwukrotnym laureatem Nagrody „Oscar Jazzowy” Stowarzyszenia Melomani w 2009 i 2014 roku. Wydał dwie płyty autorskie z zespołem *Witold Janiak Mainstreet Quartet* oraz dwie płyty z *Witold Janiak Trio*. Oprócz działalności koncertowej W. Janiak zajmuje się propagowaniem i animowaniem muzyki jazzowej w Polsce i w swoim regionie, prowadząc warsztaty dla dzieci i młodzieży różnych grup wiekowych.

go poczęstunku zgromadzeni mieli okazję do pytań skierowanych do gości z Sieradza, do dyskusji oraz do nabycia płyt z autografami zespołu *Witold Janiak Trio*.

3. REDEMPTOR. TAJEMNICA ODKUPIENIA W ŚPIEWIE GREGORIAŃSKIM I AMBROZJAŃSKIM Z IMPROWIZACJAMI SAKSOFONOWYMI

9 marca 2016 w kościele Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi przy ul. Dewajstis 3 odbył się koncert zatytułowany *Redemptor. Tajemnica odkupienia w śpiewie gregoriańskim i ambrozjańskim z improwizacjami saksofonowymi. Kardynałowi Stefanowi Wyszyńskiemu w hołdzie*. We wprowadzeniu do wieczoru ks. prof. dr hab. H. Skorowski SDB nawiązał do przeżywanego w liturgii Kościoła okresu Wielkiego Postu i do tajemnicy odkupienia człowieka dokonanego przez Jezusa Chrystusa; powitał wszystkich zebranych i zaprosił do głębokiego przeżycia wieczoru. Wykonawcami koncertu byli znakomici artyści: Paweł Gusnar³ – saksofon sopranowy; *Mulierum Schola Gregoriana* „Cla-

³Paweł Gusnar – saksofonista, kameralista, pedagog, profesor Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina oraz obecny prorektor tejże uczelni. Artysta wszechstronny, otwarty na różne style i formy ekspresji. Jeden z nielicznych saksofonistów łączących na równie wysokim poziomie działalność na polu muzyki klasycznej, jazzowej i rozrywkowej. Koncertuje na estradach prestiżowych sal koncertowych – filharmonicznych i kameralnych, w Polsce i zagranicą. Jako solista występował m.in. z orkiestrami: Sinfonia Varsovia, Polska Orkiestra Radiowa, Amadeus, Concerto Avenna, Capella Bydgosciensis, Sinfonietta Cracovia, Sinfonia Baltica, NOSPR, Płocką Orkiestrą Symfoniczną, Elbląską Orkiestrą Kameralną, Royal Northern College of Music (Manchester), Orchestre Valentiana (Francja), Lviv Chamber Orchestra „Academia” i niemal wszystkimi orkiestrami filharmonicznymi w Polsce. Współpracuje z wieloma orkiestrami symfonicznymi, m.in. z Filharmonią Narodową, Sinfonią Varsovią czy Polską Orkiestrą Radiową oraz z zespołami jazzowymi i rozrywkowymi, m.in. Adama Sztaby, Kukła Band Zygmunta Kukli, Tomasza Szymusia czy Krzysztofa Herdzina. Koncertuje i nagrywa również jako muzyk sesyjny (liczne produkcje TV, m.in. dla TVP, TVN, Polsat). Paweł Gusnar jest wielkim propagatorem muzyki współczesnej, wykonawcą oraz inspiratorem wielu polskich kompozytorów, a także niestrudżonym promotorem polskiej muzyki w świecie. Dla niego powstają dzieła, które prawykonuje na arenie międzynarodowej. Zaledwie w ciągu ostatnich dwóch lat był pierwszym wykonawcą kilku koncertów saksofonowych, m.in. Krzysztofa Pendereckiego (*Koncert na saksofon altowy*), Bronisława Kazimierza Przybylskiego (*North*), Krzysztofa Knüttla (*Partita*), Bartosza Kowalskiego (*Gniew wiatru*), czy Krzysztofa Herdzina (*Koncert na altówkę, saksofon altowy i orkiestrę symfoniczną*). Na swoim koncie ma również liczne prawykonania utworów kameralnych takich kompozytorów, jak Miłosz Bembinow, Wojciech Błażejczyk, Artur Cieślak, Grzegorz Duchnowski, Andrzej Dutkiewicz, Alicja Gronau-Osińska, Krzysztof Herdzin, Anna Maria Huszcza, Sławomir Kaczorowski, Andrzej Karałow, Benedykt Konowalski, Aleksander Kościów, Marcin T. Łukaszewski, Paweł Łukaszewski, Piotr Moss, Zbigniew Penhershki, Maria Pokrzywińska, Dariusz Przybylski, Marian Sawa, Bogusław Schaeffer, Edward Sielicki, Elżbieta Sikora, Weronika Ratusińska, Łukasz Woś. W dorobku posiada blisko 50 płyt CD, w tym sześć solowych: *New Polish Music for saxophone and organ*, *Jazz Sonatas*, *Komeda Inspirations*, *Saxophone Impressions* oraz *Saxophone Varie* – uhonorowaną Fryderykiem 2014. Nominowany był do tej nagrody wielokrotnie, również w kategorii *Artysta Roku*. W 2015 r. Fryderyka zdobyła płyta *Paweł Łukaszewski. Musica Sacra 5*, na której znalazło się *Lenten Music* – napisane dla Gusnara i wykonane przez niego i Morpheus Saxophone Ensemble. Artysta nominowany był również dwukrotnie do szaczonego tytułu Koryfeusza Muzyki Polskiej (2014, 2015). W grudniu 2015 r. ukazał się najnowszy album Pawła Gusnara *Verbum Incarnatum. Tajemnica Słowa Wcielonego w śpiewie gregoriańskim i ambrozjańskim z improwizacjami saksofonowymi*, zrealizowany we współpracy z *Mulierum Schola Gregoriana Clamaverunt Iusti*. Jako niekwestionowany autorytet zasiada w jury konkursów i prowadzi kursy mistrzowskie w najlepszych ośrodkach muzycznych świata – od Odessy, przez Wiedeń, Hanower, Zurych, po Strasburg i Paryż. Jest profesorem Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina, gdzie prowadzi klasę saksofonu i od roku 2011 pełni funkcję prodziekana Wydziału Instrumentalnego. Od roku 2003 pracuje również jako adiunkt w Akademii Muzycznej im. Kiejstuta i Grażyny Bacewiczów w Łodzi.

*maverunt Iusti*²⁴ w składzie: solistki – Anna Krzysztofik, Anna Mitura, Izabela Piotrowska, Ewelina Podrażka; schola – Katarzyna Bałdyga, Emilia Dudkiewicz, s. Gregoria Dworakowska OSB, Maria Muszyńska, Diana Sobolewska, Małgorzata Sołtyk; Michał Sławecki⁵ – magister chori (dyrygent); Emilia Dudkiewicz – koncepcja programu, komentarze, lektor.

Redemptor to program łączący najstarszy śpiew Kościoła (tradycja gregoriańska i ambrozjańska) z improwizacjami saksofonowymi, w swej treści koncentrujący się wokół tajemnicy odkupienia. Poszcze-

⁴ Zespół powstał w marcu 2007 r. Specjalizuje się w wykonywaniu i popularyzacji śpiewu gregoriańskiego z zastosowaniem owoców zaawansowanych studiów nad rękopisami z IX, X i XI wieku. W poszukiwaniach interpretacyjnych wpisuje się w nurt kontynuujący badania semiologii gregoriańskiej, zapoczątkowanej w 1954 roku przez ojca Eugène'a Cardine'a. Zespół bierze udział w uroczystych liturgiach oraz daje samodzielne koncerty zarówno w kraju, jak i poza jego granicami (Włochy, Belgia, Francja, Litwa, Słowacja, Watykan, Malta). Schola, jako jedyny reprezentant Polski, zaznaczyła swoją obecność na najważniejszych międzynarodowych festiwalach śpiewu gregoriańskiego, m.in. dwukrotnie w belgijskim Watou (Festival van het Gregoriaans Watou 2012 i 2015), Bratysławie (I Międzynarodowy Festiwal Śpiewu Gregoriańskiego 2007), Bolonii (S. Giacomo Festival, 2014) i Florencji (In canto Gregoriano – Incontri Internazionali di Firenze XII anno, 2014). Jest zdobywcą dwóch pierwszych nagród prestiżowego Concorso Polifonico Internazionale Gudio d'Arezzo w kategorii *canto monodico cristiano – concorso* oraz *canto monodico – rassegna* (2011), Grand Prix XV Festiwalu Pieśni Sakralnej O Złotą Harfę w Grójcu (2014), VII Ogólnopolskiego Konkursu Pieśni Pasyjnej w Bydgoszczy (2015) oraz zwyciężcą Malta International Choir Festival w kategorii *Sacred Music 3 – Monodic Chant* (2015). W 2015 roku ukazały się dwie płyty CD z udziałem MSG *Clamaverunt Iusti: Martyrum Polonorum Laudes* (DUX 1230) – poświęconą postaciom polskich męczenników (znalazły się na niej również współczesne kompozycje Andrzeja Dutkiewicza, Michała Sławeckiego i Łukasza Urbaniaka, wykonane przez Chór UKSW i orkiestrę *Nova et Vetera*) oraz *Verbum Incarnatum. Tajemnica Słowa Wcielonego w śpiewie gregoriańskim i ambrozjańskim z improwizacjami saksofonowymi. Św. Janowi Pawłowi II w holdzie* (Ars Sonora, ARSO-CD-59) – według koncepcji Emilii Dudkiewicz, nagrana z udziałem światowej sławy saksofonisty Pawła Gusnara. *Mulierum Schola Gregoriana Clamaverunt Iusti* przez wybitnych gregorianistów (m.in. prof. Albarosę, Göschla, Turco) uznawana jest za wzorcowego interpretatora semiologii. Zespół został zdobywcą Fryderyka (2016) w kategorii *Album Roku – Muzyka Dawna* za płytę *Verbum Incarnatum. Tajemnica Słowa Wcielonego w śpiewie gregoriańskim i ambrozjańskim z improwizacjami saksofonowymi*. Kierownikiem artystycznym i dyrygentem zespołu jest Michał Sławecki.

⁵ Michał Sławecki – organista, kompozytor, dyrygent, gregorianista. Absolwent Akademii Muzycznej im. Fryderyka Chopina w Warszawie w zakresie muzyki kościelnej (organy – Magdalena Czajka, dyrygentura – Sławek A. Wróblewski) oraz kompozycji w klasie Stanisława Moryty (dyplomy z wyróżnieniem). W roku akademickim 2006-2007 studiował w Conservatorio di Musica A. Casella w L'Aquila we Włoszech (kompozycja – Alessandro Sbordoni, organy i śpiew gregoriański – Giandomenico Piermarini) oraz odbył staż w Pontificio Istituto di Musica Sacra w Rzymie (śpiew gregoriański – Alberto Turco, Daniel Saulnier). Specjalizował się w zakresie wykonawstwa śpiewu gregoriańskiego podczas kursów m.in. z Nino Albarosą (Cremona), Johannesem B. Göschlem (Monachium), Keesem Pouderoijenem (Wiedeń), Franzem Karlem Praßlem (Graz), Federico Bardazzim (Florencja), Giovanni Contim (Lugano), Heinrichem Rumphorstem (Berlin). Jest członkiem włoskiej i polskiej sekcji Międzynarodowego Stowarzyszenia Studiów Śpiewu Gregoriańskiego oraz Stowarzyszenia Polskich Muzyków Kościelnych. Prowadzi ożywioną działalność na polu propagowania śpiewu gregoriańskiego poprzez kursy, koncerty i uroczyste liturgie w kraju i zagranicą. Jest inicjatorem i dyrektorem Studium Śpiewu Gregoriańskiego w Niepokalanowie. Koncertuje jako solista, kameralista, akompaniator i dyrygent. Jest laureatem nagród i wyróżnień w konkursach kompozytorskich i chóralnych. W latach 2003-2013 roku pełnił funkcję organisty i kantora w Kościele Akademickim św. Anny przy Trakcie Królewskim w Warszawie. M. Sławecki jest założycielem, dyrektorem artystycznym i dyrygentem *Mulierum Schola Gregoriana Clamaverunt Iusti*, z którym w 2011 r. wygrał 59. Międzynarodowy Konkurs Polifonico „Guido d'Arezzo”. W 2013 r. założył męski zespół *Schola Gregoriana Cardinalis Stephani Wyszyński*, z którym pracuje nad repertuarem postklasycznym, w szczególności sposobów propagując jasnogórską muzykę jednogłosową. W 2014 r. został dyrygentem i dyrektorem artystycznym Chóru Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, z którym związany jest od 2001 r., najpierw jako chórzysta, od 2007 r. jako II dyrygent. Jest wykładowcą na kierunku Muzyka Kościelna UMFC. W 2012 r. obronił pracę doktorską zatytułowaną *Topos romano-frankoński. Aspekt wykonawczy na przykładzie wybranych utworów*.

gólne części cyklu muzycznego (*Prolog – Syn Boży – Zbawiciel świata – Odwieczny i najwyższy Król – Matka Odkupiciela – Konkluzja*) połączone zostały z ciekawymi komentarzami nawiązującymi do myśli Sługi Bożego Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Prymasa Polski. Każdy blok zamykała modlitwa.

Przepiękny śpiew, wykonywany był według interpretacyjnych kryteriów semiologii gregoriańskiej. Nie stanowił on tła dla improwizacji, ale determinował warstwę instrumentalną. Saksofonowe improwizacje w wykonaniu znakomitego artysty, P. Gusnara, pomogły odbiorcom przybliżyć się do właściwego chorałowi sposobu operowania czasem i dźwiękiem, by w możliwie pełny sposób włączyć się w „modlitwę wieków”. Jak mówiła autorka koncepcji programu i komentarzy, Emilia Dudkiewicz, połączenie mistycznego śpiewu gregoriańskiego ze współczesnymi pomysłami i wrażliwością muzyczną z jednej strony przynosi mocne zakorzenienie w tradycji, z drugiej zaś przełamuje granice języka i stylów, prowadząc ku nowym doznaniom estetycznym i niezbadanym muzycznym horyzontom.

Koncert był znakomity, co podkreślali wyraźnie jego odbiorcy. Profesjonalne wykonanie dzieła muzycznego, wywodzące się z bardzo trudnego i niezwykle rzadko wykonywanego repertuaru chorału gregoriańskiego, musiało wzbudzić szacunek u publiczności. Improwizacje saksofonowe, korespondujące z głębią łacińskiego tekstu, wykonywane przez światowej klasy artystę, sprawiły że koncert był wyjątkowo poruszający i oryginalny w swoim przekazie. Ponadto klimat kościoła Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny oraz estetyczne walory wyglądu artystów, ubranych w mniszę kostiumy, dekoracja oraz połyskujące światło zniczy rozstawionych wewnątrz świątyni spowodowały dodatkowo, że był to nie tylko niepowtarzalny koncert, ale także głębokie przeżycie duchowe.

4. KONCERT DLA UCZCZENIA OFIAR KATASTROFY SMOLEŃSKIEJ ZWIĄZANYCH Z UKSW Z OKAZJI 6. ROCZNICY ŚMIERCI

9 kwietnia 2016 odbył się koncert dla uczczenia ofiar katastrofy smoleńskiej związanych z UKSW z okazji szóstej rocznicy ich śmierci. Na tę okoliczność MCDMM zamówiło dzieło muzyczne, *Requiem*, którego napisania podjął się kompozytor młodego pokolenia Jakub Kaczmarek⁶. To wyjątkowe wydarzenie artystyczne odbyło się w kościele Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny przy ul. Dewajtis 3.

Na początku wszystkich zgromadzonych powitał ks. prof. H. Skorowski SDB. W słowie wstępnym przypomniał osoby związane z UKSW, które zginęły w pamiętnej katastrofie. Niezwykle ciekawym i wzruszającym pomysłem była prezentacja multimedialna tychże postaci, którą przygotowali Maciej Woźniakiewicz i Anna Krajkowska. Zgromadzeni w kościele mogli usłyszeć ich głosy utrwalone w materiałach archiwalnych. Przedstawiono zatem owe osoby w następującej kolejności: ks. prof. dr hab. Ryszard Rumianek (rektor UKSW, 2004–2012), Prezydent RP Lech Kaczyński (profesor UKSW na Wydziale Prawa i Administracji), Prezydent Ryszard Kaczorowski (doktor honoris causa UKSW), bp połowy Wojska Polskiego Tadeusz Płoski (doktor honoris causa UKSW), ks. Stanisław Osiński (doktorant UKSW). Przy rozstawionych w kościele zdjęciach tych osób zostały zapalone znicze.

Drugą część wieczoru stanowił koncert, do którego wprowadził słuchaczy ks. dr Krzysztof Niegowski SDB, podkreślając, że jest to prapremiera *Requiem*, skomponowanego na tę właśnie okoliczność. Wykonawcami koncertu byli: soliści *Opera Nova* i *Opery Narodowej* – Agnieszka Piass⁷ (so-

⁶ Jakub Kaczmarek, absolwent Akademii Teatralnej w Warszawie oraz Wydziału Reżyserii Dramatu w PWST w Krakowie. Jest kompozytorem, dyrygentem i aranżerem, który ma już w swoim dorobku znaczące sukcesy artystyczne, np. spektakl muzyczny *Tryptyk Rzymski*, oratoria: *Pracownia Przeznaczeń* czy *Ecce Homo*. Prowadzi i dyryguje m.in. amatorskim ursynowskim chórem *Iuvenis*.

⁷ Agnieszka Piass od 2012 roku wykonuje tytułową rolę w *Rusalcie* A. Dworzaka na scenie *Opera Nova* w Bydgoszczy, a także rolę Halki w operze S. Moniuszki i Neddy w *Pajacach* Leoncaval-la. Jest laureatką wielu konkursów w kraju i zagranicą, m.in. Pierwszego Konkursu Pieśni Polskiej im. I. J. Paderewskiego w Bydgoszczy (1998), Pierwszego Konkursu Sopranowego im. H. Halskiej we Wrocławiu (2000 – I miejsce i wyróżnienie specjalne), Piątego Międzuczelnianego Konkursu Wykonawstwa Polskiej Pieśni Artystycznej w Warszawie (2001), Festiwalu dla młodych śpiewaków

pran) i Tomasz Piluchowski⁸ (tenor); orkiestra kameralna i chór mieszany. Skład zarówno orkiestry jak i chóru stanowili młodzi muzycy reprezentujący różne ośrodki muzyczne z Warszawy i innych miejscowości z Polski, co było dość oryginalnym przedsięwzięciem. Przy pulpicie dyrygenta wystąpił sam autor dzieła, Jakub Kaczmarek.

Requiem, msza żałobna, należy do najbardziej dostojnych form muzycznych. Jest to dzieło cykliczne, składające się z kilku części. Autor tegoż cyklu skomponował następujące z nich: *Introit*, *Kyrie*, *Dies Irae*, *Lacrimosa*, *Domine Jesu*, *Sanctus*, *Agnus Dei* i *Lux Aeterna*.

Świątynia w lesie bielańskim była wypełniona publicznością „po brzegi”. Znakomicie przygotowani młodzi instrumentalści, soliści oraz chór wprowadzili zebranych w klimat zadumy. Dobrze skomponowane dzieło, z oryginalnymi pomysłami melodyczno-rytmicznymi, harmonicznymi, wraz z szeroką paletą kontrastów dynamicznych i retorycznych, oryginalna faktura instrumentalna i wokalna, świetna akustyka kościoła sprawiły, że koncert okazał się także wielkim wydarzeniem artystycznym.

5. WIECZÓR POEZJI ŚPIEWANEJ

Kolejnym wydarzeniem artystycznym, zorganizowanym przez MCDMM był *Wieczór poezji śpiewanej*. Odbył się on 25 października 2016 r. w podziemiach kamedulskich kościoła Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny (Dewajtis 3). Koncert był dedykowany przede wszystkim śp. ks. Janowi Twardowskiemu, którego dziesiąta rocznica śmierci przypadała w styczniu 2016 roku. Stąd też jego właśnie wiersze stały się podstawą zaprezentowanego repertuaru.

Koordynator MCDMM, ks. prof. dr hab. Henryk Skorowski SDB, powitał publiczność, natomiast ks. dr Krzysztof Niegowski SDB przedstawił szczegóły związane z występem gości. Wykonawcami koncertu był zespół *Pauza... Raz, Dwa, Trzy*, działający przy Zespole Szkół Specjalnych nr 101 w Warszawie. Wykonawcy to przede wszystkim uzdolnieni uczniowie i absolwenci tej szkoły. Założycielem zespołu jest Stefan Podmokły, wieloletni jej dyrektor, kierownik i autor programów koncertowych zespołu. To on poprowadził ten koncert. Kierownikiem muzycznym zespołu jest Krzysztof Miłosz, wicedyrektor szkoły i jednocześnie autor muzyki do wierszy, który sam zasiadł przy pianinie.

Program koncertu stanowiły utwory do poezji ks. Jana Twardowskiego, Czesława Miłosza i Wisławy Szymborskiej. Autor melodii do wybranych wierszy, K. Miłosz, jak wspomniano wcześniej, akompaniował śpiewakom, natomiast dyrygował S. Podmokły. Pięcioro młodych wokalistów z niezwykłym przejęciem wykonywało perfekcyjnie przygotowane utwory. Publiczność ze zdumie-

w Rheinsbergu (2000 – partia Hrabiny Almaziva w *Weselu Figara* W. A. Mozarta, 2001 – G. Rossini *Petite Messe solennelle* – partia sopranowa). W 2007 roku została finalistką Szóstego Międzynarodowego Konkursu Wokalnego im. St. Moniuszki.

⁸ Tomasz Piluchowski – solista Opery Narodowej. Jest absolwentem Akademii Muzycznej im. Fryderyka Chopina w Warszawie (2007 r.), Laureatem Internationales Gesangswettbewerb w Berlinie (Deutsche Oper) oraz XII Międzynarodowego Konkursu Sztuki Wokalnej im. Ady Sari w Nowym Sączu. Artysta ma w repertuarze partie w operach m.in.: Bizeta, Czajkowskiego, Donizettiego, Haydna, Kurpińskiego, Masseneta, Moniuszki, Pendereckiego, Pucciniego, Smetany, Verdiego, a także w operetkach i musicalach J. Straussa, Lehara, Bocka/Steina, Bernsteina i in. Wykonuje również repertuar oratoryjno-kantatowy, a także dzieła kameralne i pieśniarskie, m.in. utwory Chopina, Karłowicza, Moniuszki, Szymanowskiego, Pendereckiego, Berlioza, Schuberta, Mahlera, Ravela, Schumann i Szostakowicza. Współpracuje ze znakomitymi dyrygentami, orkiestrami (m.in. Sinfonia Varsovia, Orkiestra Akademii Beethovenowskiej w Krakowie, Orkiestra Teatru Wielkiego-Opery Narodowej w Warszawie) i reżyserami. Bierze czynny udział w koncertach i festiwalach w Polsce, m.in. Filharmonia Narodowa w Warszawie, Studio Koncertowe Polskiego Radia w Warszawie, Filharmonia Poznańska, Filharmonia Łódzka, Filharmonia Lubelska, Filharmonia Kameralna w Łomży, Międzynarodowy Festiwal Moniuszkowski w Kudowie-Zdroju, Międzynarodowy Festiwal Musica Sacra w Warszawie oraz zagranicą, m.in. na Węgrzech, w Estonii (Tallin), Niemczech (Lubeka, Stuttgart, Oldenburg), Austrii (Wiedeń) i na Ukrainie (Lwów).

niem odbierała emocjonalne zaangażowanie całego zespołu, a przede wszystkim była pełna uznania dla młodzieży, która tak trudny i rozbudowany repertuar wykonywała z pamięci. Po występie muzycznym tej młodzieży należałoby zweryfikować (przynajmniej, jeśli chodzi o talenty artystyczne) utrwalone społecznie przekonanie, że rozwój młodzieży w szkole specjalnej postępuje w nieco wolniejszym tempie. Naturalne uzdolnienia i solidna praca nad ich rozwojem sprawiają, że każdy może stać się artystą.

Po koncercie owacjom nie było końca. Zespół kilkakrotnie był proszony o tradycyjny bis. Był to uroczy wieczór. Spotkanie z poezją śpiewaną i utalentowaną młodzieżą okazało się nie tylko wykwintnym przeżyciem kulturalnym, ale także duchową ucztą. Podczas nieformalnego spotkania przy herbacie publiczność miała okazję pogratulować osobiście wszystkim wykonawcom.

6. ZADUSZKI POETYCKIE

3 listopada 2016 roku UKSW gościł polskiego duchownego z Włoch – ks. Józefa Ślęzyka. Okazją do spotkania były *Uniwersyteckie zaduszki poetyckie*, zorganizowane jako kolejne przedsięwzięcie MCDMM. Ksiądz Józef Ślęzyk, don Giuseppe, jak sam o sobie mówi, jest misjonarzem, bardem i poetą. Po przyjęciu święceń kapłańskich w Zgromadzeniu Salezjanów Księdza Bosko, w Łądzie nad Wartą, przez kilka pracował jako duszpasterz w Płocku, po czym wyjechał do Brazylii, podejmując pracę misyjną w Sao Paulo. Po sześciu latach wrócił do Europy. Najpierw przez rok pracował w Niemczech, a następnie trafił do Włoch, gdzie od 1997 roku jest proboszczem w małej górskiej parafii Leofrenii, na pograniczu Lazio i Abruzzo w diecezji Rieti.

Jego poezja śpiewana przy akompaniowaniu gitary tworzy niepowtarzalną atmosferę i zawsze porusza widownię. Ksiądz Ślęzyk swoją prostotą i bezpośrednim kontaktem ze słuchaczami zjednuje sobie ogromną sympatię. W jego repertuarze znajdują się zarówno utwory religijne, jak też mówiące o miłości, przyjaźni, szczęściu, często nawiązują do aktualnych wydarzeń w Polsce i na świecie. Wiele miejsca w swojej twórczości poetyckiej poświęca św. Janowi Pawłowi II, któremu jako biskupowi, a później kardynałowi służył do Mszy św. w kościele mariackim w Krakowie, co podkreślał z nieukrywanym wzruszeniem.

Na spotkanie z warszawską publicznością ks. Ślęzyk przygotował specjalny repertuar. Oprócz utworów, które zwykle grywa na koncertach, pojawiły się świeżo przez niego skomponowane. Były to między innymi melodie do wierszy śp. ks. prof. dra hab. Janusza Pasierba i śp. ks. dra Kazimierza Franczaka SDB, którzy poprzez swoją pracę dydaktyczną byli związani z UKSW. Publiczność miała okazję wysłuchać w sumie kilkunastu utworów, z których istotną część stanowiły własne kompozycje muzyczne ks. Ślęzyka oraz napisane przez niego teksty. Don Giuseppe jest też świetnym gwęździarzem, stąd też podczas występu często sięgał do istotnych wydarzeń ze swojej historii życia, przywoływał anegdoty oraz wspominał wiele ważnych dla niego osób, jak chociażby swego kolegę, przedwcześnie zmarłego ks. K. Franczaka SDB.

Po koncercie publiczność mogła porozmawiać z księdzem-artystą oraz nabyć autorskie płyty z nagraniami jego utworów. Zarówno ks. prof. dr hab. H. Skorowski, jak i ks. dr K. Niegowski podkreślali w swoich wystąpieniach niezwykły talent ks. Ślęzyka oraz Jego charyzmatyczną wręcz otwartość i serdeczność okazywaną spotykanym ludziom.

7. AD FONTIUM FIDES CHRISTIANORUM IN POLONIAE. KONCERT Z OKAZJI 1050. ROCZNICY CHRZTU POLSKI

Ostatnim wydarzeniem, zorganizowanym przez MCDMM w roku 2016, był koncert-refleksja z okazji kończących się obchodów 1050. rocznicy Chrztu Polski. Przedsięwzięcie odbyło się 29 listopada 2016 r. w podziemiach kamedulskich kościoła Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny (Dewajtis 3). Ksiądz prof. dr hab. H. Skorowski SDB, witając wszystkich gości nawiązał do świętowania jubileuszu 1050. rocznicy Chrztu Polski i zauważył, że ów koncert jest znakomitym jego zwieńczeniem.

Pokamedulski ośrodek ponownie gościł znakomitych, utytułowanych w swoich dziedzinach artystów: Pawła Gusnara, wybitnego polskiego saksofonistę (saksofon sopranowy), oraz zespół wokalny Mulierum Schola Gregoriana *Clamaverunt Iusti* w następującym składzie: Katarzyna Bałdyga, Emilia Dudkiewicz (koncepcja programu i komentarze), Aleksandra Granica-Bieranowska, Teresa Gręziak, Anna Krzysztofik, Maria Muszyńska, Izabela Piotrowska, Ewelina Podrażka, Diana Sobolewska, Michał Sławecki – magister chori.

Koncert-refleksja *Ad fontium fides christianorum in Poloniae (U źródeł wiary chrześcijańskiej w Polsce)* przygotowany został dla uczczenia okrągłego jubileuszu Chrztu Polski. Wybierając utwory z chorału gregoriańskiego, autorzy występu skoncentrowali uwagę na repertuarze, jaki rozbrzmiewał przez wieki, od momentu, kiedy Polska została włączona do wspólnoty chrześcijańskiej Europy. Po szczególne części programu: *Prolog – Misterium Zbawienia – Przez chrzest ku nadziei – Świadkowie wiary – Maryja, Królowa Polski – Epilog*, skłoniły odbiorców ku głębokiej refleksji nad znaczeniem tego wydarzenia dla współczesnych chrześcijan, dziedziców wiary przyjętej przez naszych przodków.

Oprócz utworów gregoriańskich, dodatkowym nośnikiem duchowych treści były komentarze słowne opracowane przez E. Dudkiewicz oraz improwizacje saksofonowe po mistrzowskiu wykonane przez P. Gusnara, korespondujące z kontemplacyjnym charakterem zaprezentowanego repertuaru. Należy zwrócić uwagę na niezwykle, niekonwencjonalne, oryginalne połączenie chorału gregoriańskiego ze współczesnym poniekąd instrumentem, jakim jest saksofon. Podobnie jak 9 marca 2016 r. słuchacze odebrali sporą dawkę głębokich przeżyć duchowych, doznań estetycznych i artystycznych. Klimat podziemi kamedulskich, wspaniały śpiew łacińskich utworów gregoriańskich wraz z improwizacjami saksofonowymi sprawiły, że publiczność mogła przenieść się w wyobraźni do czasów średniowiecznej liturgii Kościoła. Mimo trudnego już dziś do zrozumienia dla wielu odbiorców języka łacińskiego, dzięki wspaniałym komentarzom, które towarzyszyły koncertowi, wieczór był wspaniałym i niezwykłym przeżyciem, które zapewne pozostanie w pamięci zgromadzonej publiczności.

ZAKOŃCZENIE

Jak wynika z niniejszego raportu, działalność MCDMM jest bardzo dynamiczna, o czym świadczą chociażby opisane wyżej wydarzenia artystyczne. Biorąc pod uwagę zorganizowane sesje i konferencje naukowe oraz inne spotkania, np. okolicznościowe wystawy, a także publikacje, należy docenić rozmach i „siłę rażenia” przygotowanych przedsięwzięć.

Grono odbiorców propozycji Centrum jest różnorodne. Znaczącą ich liczbę stanowią stali słuchacze, którzy przybywają do podziemi kamedulskich, kościoła czy kampusu UKSW przy ul. Dewajtis z uzasadnionym już przekonaniem, że spotkają się z interesującymi propozycjami artystycznymi. W spotkaniach chętnie uczestniczą również parlamentarzyści RP, przedstawiciele władz samorządowych, nauczyciele akademickie warszawskich uczelni, warszawiacy oraz goście spoza stolicy. Szkoda, że w spotkaniach tych sporadycznie jedynie uczestniczą pracownicy oraz studenci UKSW. Czyżby łatwy i darmowy dostęp do wydarzeń kulturalnych na wysokim poziomie był mało ważny? A może jedynie zawodzi kwestia ich lepszej promocji? Oby chodziło tylko o to...

Pracownikom Międzynarodowego Centrum Dialogu Międzykulturowego i Międzyreligijnego należy wyrazić uznanie i pogratulować znakomitych pomysłów. Działalność tegoż ośrodka jest bowiem z każdym rokiem coraz bardziej prężna. Przekaz i utrwalanie ogólnoludzkich wartości, polskich tradycji, różnych kultur i religii, sztuki i muzyki są niezwykle istotne w każdej społeczności. Oby docierały do największej ilości odbiorców w Polsce i za jej granicami. Ośrodkowi należy życzyć wytrwałości w działaniu, kolejnych znakomitych pomysłów oraz dalszego rozwoju.

Ks. Krzysztof Niegowski SDB
Wyższa Szkoła Biznesu w Pile

DOI: <http://doi.org/10.21852/sem.2017.1.17>